

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ до проекту постанови Кабінету Міністрів України

«Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для споживання електроенергії зовнішніми джерелами живлення в режимі без навантаження та їх середнього коефіцієнта корисної дії в активному режимі»

I. Визначення проблеми

Офісне обладнання та побутова техніка часто живляться від зовнішніх джерел живлення, які перетворюють енергію з основного джерела живлення. Ефективність перетворення зовнішньої енергії є важливою стороною енергоефективності таких продуктів, і таким чином, зовнішні джерела живлення є однією з пріоритетних груп товарів, для яких повинні бути встановлені вимоги екодизайну.

Зовнішні джерела живлення розміщуються на ринках Європейського Союзу у великій кількості, і їх середнє споживання енергії на всіх стадіях життєвого циклу є найбільш важливим екологічним аспектом, а щорічне споживання електроенергії через втрати на перетворення потужності і перебування без навантаження становлять 17 ТВт, що відповідає 6,8 Мт викидів CO₂. За відсутності заходів це споживання зростає до 31 ТВт у 2020 році. Було зроблено висновок, що споживання енергії протягом життєвого циклу і споживання електроенергії у фазі використання можна значно покращити.

Тому, у 2009 році Європейським Союзом прийнято Регламент Комісії (ЄС) № 278/2009 від 6 квітня 2009 р. про виконання Директиви 2005/32/ЄС Європейського Парламенту і Ради стосовно вимог екодизайну для споживання електроенергії в режимі без навантаження і середнього активного коефіцієнта корисної дії зовнішніх джерел живлення.

На сьогоднішній день в Україні відсутні нормативно-правові акти, які покликані сприяти скороченню споживання енергетичних ресурсів зовнішніми джерелами живлення, встановленню мінімальних стандартів щодо їх енергоефективності, збільшенню кількості енергоефективних зовнішніх джерел живлення на ринку.

Основними витратами для України, якщо залишити ситуацію без змін, будуть:

- на ринку зовнішніх джерел живлення будуть продовжуватиме домінувати неякісний імпорт, який швидко виходить із ладу;
- втрата можливості досягти річної економії у 25 млн грн при переході на високоефективні, надійні зовнішні джерела живлення, які відповідають європейським вимогам екодизайну;
- не буде досягнута вимога Угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС, яка включає в себе імплементацію стандартів екодизайну щодо енергоефективності продукту. Це означає, що можливість продавати українську продукцію на ринок ЄС буде значно знижена.

Враховуючи той факт, що в Україні ситуація із надмірним енергоспоживанням зовнішніми джерелами живлення подібна до ситуації в

Європейському Союзі, а також є великий потенціал до економії енергетичних ресурсів виникла необхідність врегулювання зазначеної ситуації шляхом прийняття Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для споживання електроенергії зовнішніми джерелами живлення в режимі без навантаження та їх середнього коефіцієнта корисної дії в активному режимі.

Вартість зовнішнього джерела живлення за одиницю варіюється в залежності від розміру і типу від 100 до 500 грн. Ця вартість збільшиться на 3 - 6%, для відповідності вимогам з екодизайну.

Економічний ефект від економії енергії до 2030 року оцінюється як 671 млн грн. Для досягнення цієї мети, загальне збільшення вартості зовнішнього джерела живлення до 2030 року оцінюється як 479 млн грн. Таким чином, співвідношення вигода-витрати становить 1,6: 1.

Подальші переваги дотримання вимог ЄС щодо екодизайну дозволятимуть українським виробникам продавати свої продукти, що відповідають вимогам щодо екодизайну на ринок ЄС.

Крім того, імплементація вимог Європейського Союзу стосовно встановлення вимог з екодизайну для споживання електроенергії зовнішніми джерелами живлення в режимі без навантаження та їх середнього коефіцієнта корисної дії в активному режимі в Україні, передбачено додатком XXVII до глави 1 «Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику» Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію України – ЄС, а також абзацом 8 пункту 9.9 Стратегії розвитку системи технічного регулювання до 2020 року, яка затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19.08.15 №844.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи	Так	Ні
<i>Громадяни</i>	Так	
<i>Держава</i>	Так	
<i>Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва</i>	Так	

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки це не буде відповідати вимогам чинного законодавства України.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки вони відсутні.

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю прийняття проекту постанови є забезпечити покращення енергетичних та екологічних характеристик зовнішніх джерел живлення, що в результаті дозволить поступово збільшити кількість енергоефективних товарів на ринку, що в свою чергу зменшить загальнодержавний рівень енергетичного споживання, а також зменшить рівень енергоємності валового внутрішнього

продукту, що наразі в два-три рази більший ніж в країнах Європейського Союзу.

Прийняття проекту постанови забезпечить виконання вимог чинного законодавства.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишити ситуацію без змін
Альтернатива 2	Прийняття регуляторного акту

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Вигоди відсутні	Загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні, за рахунок відсутності енергоефективних товарів на ринку, що в свою чергу залишає високий рівень енергоємності валового внутрішнього продукту. Збільшення негативного впливу на екологію та викидів CO ₂ .
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акту</i>	Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоємності валового внутрішнього продукту. Зменшення негативного впливу на екологію та викидів CO ₂ .	Витрат не передбачається

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Вигоди відсутні	Надмірне витрати за використання електричної енергії, використання неефективного та неекологічного обладнання, а також короткий термін експлуатації.

Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акту</i>	Зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного та екологічного обладнання та довгий термін експлуатації. Економічний ефект від економії енергії до 2030 року оцінюється як 671 млн грн. Для досягнення цієї мети, загальне збільшення вартості зовнішнього джерела живлення до 2030 року оцінюється як 479 млн грн. Таким чином, співвідношення вигода-витрати становить 1,6: 1.	Вартість зовнішнього джерела живлення за одиницю варіюється в залежності від розміру і типу від 100 до 500 грн. Ця вартість збільшиться на 3 - 6%, для відповідності вимогам з екодизайну.
---	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	2	0	1	0	3
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	66,6%	0%	33,4%	0%	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Відсутні	Відсутність можливості надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу де вся продукція відповідає вимогам з екодизайну, підвищення рівня оплати за споживання енергетичних ресурсів під час використання зовнішніх джерел живлення, оскільки тарифи на енергетичні ресурси зростатимуть, а також відсутність можливості мати імідж підприємства, що використовує екологічне

		та енергоефективне обладнання (принцип «зеленої економіки»).
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акту</i>	Можливість надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання зовнішніх джерел живлення, та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип «зеленої економіки»).	2 130 000 грн. (сума розрахована на 3 суб'єкта господарювання, так як нормативно-правовий акт передбачає встановлення технічний вимог, які є однаковими для великих, середніх та малих підприємств.) Вартість зовнішнього джерела живлення за одиницю варіюється в залежності від розміру і типу від 100 до 500 грн. Ця вартість збільшиться на 3 - 6%, для відповідності вимогам з екодизайну. Подальші переваги дотримання вимог ЄС щодо екодизайну дозволятимуть українським виробникам продавати свої продукти, що відповідають вимогам щодо екодизайну на ринок ЄС.
Сумарні витрати за альтернативами		Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Основні витрати, що виникнуть у разі, якщо ситуація не зміниться: • на ринку зовнішніх джерел живлення буде продовжувати домінувати неякісний імпорт, який швидко виходить із ладу; • втрата можливості досягти річної економії у 25 млн грн при переході на вискоелективні, надійні зовнішні джерела живлення, які відповідають європейським вимогам екодизайну; • не буде досягнута вимога Угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС, яка включає в себе імплементацію стандартів екодизайну щодо енергоефективності продукту. Це означає, що можливість	

	продавати українську продукцію на ринок ЄС буде значно знижена.
Альтернатива 2. <i>регуляторного акту</i>	<i>Прийняття</i> 1 420 000 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. <i>Залишити ситуацію без змін</i>	1	Відмова від запровадження системи встановлення вимог з екодизайну не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання та призведе до: <ul style="list-style-type: none"> - загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні, за рахунок відсутності енергоефективних товарів на ринку, що в свою чергу залишає високий рівень енергоемності валового внутрішнього продукту. - збільшення негативного впливу на екологію та викидів CO₂. - відсутності можливості надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу де вся продукція відповідає вимогам з екодизайну, підвищення рівня оплати за споживання енергетичних ресурсів під час використання зовнішніх джерел живлення, оскільки тарифи на енергетичні ресурси зростатимуть. - відсутності можливості мати імідж підприємства, що використовує екологічне та енергоефективне обладнання (принцип «зеленої економіки»).
Альтернатива 2. <i>Прийняття регуляторного акту</i>	4	Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоемності

		<p>валового внутрішнього продукту. Зменшення негативного впливу на екологію та викидів CO₂ . Можливість надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання зовнішніх джерел живлення, та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип «зеленої економіки»).</p>
--	--	---

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<p><i>Альтернатива 1.</i> Не видавати запропонованого регуляторного акту</p>	<p>Вигоди відсутні</p>	<p>25 млн грн. Відмова від запровадження системи встановлення вимог з екодизайну не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання та призведе до: - загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні, за рахунок відсутності енергоефективних товарів на ринку, що в свою чергу залишає високий рівень енергоємності валового внутрішнього продукту. - збільшення негативного впливу на екологію та викидів CO₂ .</p>	<p>Обрання зазначеної альтернативи призведе до невідповідності вимог чинного законодавства України</p>

		<p>- відсутності можливості надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу де вся продукція відповідає вимогам з екодизайну, підвищення рівня оплати за споживання енергетичних ресурсів під час використання зовнішніх джерел живлення, оскільки тарифи на енергетичні ресурси зростатимуть.</p> <p>- відсутності можливості мати імідж підприємства, що використовує екологічне та енергоефективне обладнання (принцип «зеленої економіки»).</p>	
<p>Альтернатива 2. Прийняття регуляторного акту</p>	<p>25 млн. грн. Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоємності валового внутрішнього продукту. Зменшення негативного впливу на екологію та викидів CO₂ . Можливість надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу, скорочення</p>	<p>1 420 000 грн</p>	<p>Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання.</p>

	споживання енергетичних ресурсів під час використання зовнішніх джерел живлення, та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип «зеленої економіки»).		
--	---	--	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Затвердження Технічного регламенту з екодизайну дозволить поступово збільшити кількість енергоефективних товарів на ринку України. Технічний регламент з екодизайну орієнтований на енергоспоживання тільки в фазі використання готової продукції і встановлює мінімальні стандарти енергоефективності, вимагаючи тим самим, щоб усі продукти в даній категорії задовольняли вимогам до обов'язкових рівнів енергоефективності.

Технічний регламент встановлює вимоги до екодизайну щодо споживання електроенергії зовнішніми джерелами живлення в режимі без навантаження та їх середнього коефіцієнта корисної дії в активному режимі, та набирає чинності через 6 місяців з дня опублікування. Проте, Технічним регламентом, також, встановлюється два перехідних періоди для підприємств, а саме, лише через рік та через два роки з дати набрання чинності цього Технічного регламенту всі зовнішніми джерелами живлення повинні відповідати вимогам до коефіцієнту корисної дії та споживання електроенергії, як це визначено у Технічному регламенті.

Крім того, Європейським Банком Реконструкції та Розвитку в рамках Програми фінансування та передачі технологій для боротьби з кліматичними змінами (FINTECC) започатковано проект «Політики для стимулювання виробництва та передачі кліматичних технологій в Україні», який спрямований на фінансову підтримку у впровадженні в Україні вимог з екодизайну

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування не передбачені.

Тест малого підприємництва (М-Тест) не проводився, так як нормативно-правовий акт передбачає встановлення технічних вимог, які є однаковими для великих, середніх та малих підприємств.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не може бути обмежений у часі, оскільки його прийняття необхідне для дотримання вимог чинного законодавства.

Строк набрання чинності регуляторного акта – відповідно до законодавства через шість місяців з дня його опублікування.

Також, Технічним регламентом, встановлюється перехідний період для підприємств, а саме, лише через рік з дати набрання чинності цього Технічного регламенту всі зовнішніми джерелами живлення повинні відповідати вимогам до коефіцієнту корисної дії та споживання електроенергії, як це визначено у Технічному регламенті.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта	Достатньо високий. Зокрема, проект постанови оприлюднений на офіційному сайті Мінрегіону та Держенергоефективності, а також було проведено ряд зустрічей із представниками виробників зовнішніх джерел живлення для обговорення та погодження проекту Технічного регламенту.
Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на сферу дії яких поширюватиметься регуляторний акт	3
Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;	Надходження до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта відсутні.
Розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта;	Розмір коштів, що витратимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта складає 1 420 000 грн, а час – до одного року.
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості проведених перевірок	Зазначений показник представлятиме собою статистичні данні щодо кількості проведених перевірок.
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості виявлених порушень	Зазначений показник представлятиме собою статистичні данні щодо кількості порушень.

Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості стягнень штрафів	Зазначений показник представлятиме собою статистичні данні щодо кількості стягнень штрафів.
---	---

Відповідно до статті 5 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" та статті 15 Закону України "Про доступ до публічної інформації" проект постанови оприлюднений для громадського обговорення на офіційному веб-сайті Мінрегіону та Держенергоефективності та розісланий на погодження до заінтересованих сторін.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься за статистичним методом, шляхом аналізу статистичних даних, наданих Держпродспоживслужбою, щодо кількості перевірок, порушень і штрафів, та, за можливості, із зазначенням кількості енергоефективних зовнішніх джерел живлення на ринку, за наступним графіком:

базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через рік після набрання чинності цього регуляторного акта, а саме після вступу в дію вимог щодо екодизайну;

повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено через два роки після набрання чинності цього регуляторного акта, а саме через рік після вступу в дію вимог щодо екодизайну;

періодичне відстеження здійснюється один раз на три роки після закінчення заходів повторного відстеження.

Голова Держенергоефективності

_____ 2018 р.

С. Савчук

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

№	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	410 000	2 050 000
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	22 500	112 500
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	9 000	45 000
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	2 000	10 000
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	4 500	22 500
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо -150 робіт+10 додаткових аркушів паперу*65 грн. /100 аркушів)гривень	170 000	850 000
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	75 000	375 000
8	Інше (вартість послуг лабораторій та органів з оцінки відповідності – випробування, сертифікати експертизи типу та роботи з оцінки відповідності – 150 робіт (декларацій відповідності на партію товару) на рік, додаткові витрати 1500 грн./робота), гривень	17 000	85 000
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	710 000	3 550 000
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання**, одиниць	2	
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	1 420 000	7 100 000